



مقایسه تطبیقی سیاست‌های انرژی ایران با سیاست‌های انرژی در کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی

قاسم عرب - عقیل براتی ملایری
شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت
Abm826@yahoo.com, gh_arab@yahoo.com

واژه‌های کلیدی: سیاست‌های انرژی، IEA، بهینه‌سازی مصرف انرژی، شدت انرژی، سند چشم انداز

چکیده

پایان‌پذیری منابع سوخت‌های فسیلی و افزایش مشکلات زیست‌محیطی و تهدیدهایی که مصرف انرژی برای زندگی انسان‌ها در زمین بوجود می‌آورد، بعنوان موتور محرک ثانویه باعث افزایش اهمیت مصرف بهینه انرژی گردید. بخصوص پس از عقد پیمان کیوتو، به شکل مدون در چارچوب برنامه‌های مصرف انرژی در کشورهای صنعتی تعریف گردید و بعنوان یکی از شاخص‌های اصلی توسعه پایدار تعیین گردید. هدف در این تحقیق بررسی سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در ایران در قیاس با سیاست‌های کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی می‌باشد. مقایسه این سیاست‌ها، زمینه‌ساز استفاده موثر از تجربیات این کشورها که پیشرو در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی در دنیا هستند، می‌باشد. در این مقاله پس از بررسی وضعیت انرژی ایران، به بررسی و مقایسه شاخص‌های مصرف انرژی ایران با سایر کشورها پرداخته می‌شود. با توجه به تاثیر سیستم اقتصادی کشورها بر شدت مصرف انرژی آنان، تحلیلی بر روی چند کشور نمونه انجام شده و سعی شده است تا با دسته‌بندی کشورها،

قواعدی کلی در مورد آنها استخراج و ارائه گردد. در ادامه سیاست‌های اصلی کشورها در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی ارائه می‌شود. این سیاست‌ها جهت‌گیری‌های سیاست‌های انرژی در دنیا را نشان می‌دهند که می‌توانند جهت بررسی‌های استراتژیک انرژی کشور مناسب باشند. در ادامه سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در ایران با تمرکز بر سیاست‌های کلان و تاثیرگذار ارائه می‌گردد. در ادامه چارچوب سیاست‌های انرژی ۲۷ عضو IEA در جهت ایجاد شرایطی برای توسعه پایدار بخش انرژی خود هستند، ارائه می‌شود. در این سیاست‌های انرژی، ایجاد بازارهای آزاد محور اساسی می‌باشد. امنیت انرژی و حفاظت از محیط زیست نیاز به توجهات ویژه از سوی دولت دارد. کشورهای عضو IEA بر افزایش وابستگی جهانی به انرژی واقفند و در تلاش برای ارتقای کارکرد موثر بازارهای انرژی و مذاکرات نتیجه بخش با همه مشارکت‌کنندگان هستند. در پایان با مقایسه تطبیقی سیاست‌های ایران و کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی، رهنمودهایی جهت بهبود وضعیت فعلی ارائه خواهد شد.